

2018-08-22

B E S L U T

Adressater, se bilaga 1.

FI Dnr 18-6251
Delgivning nr 1

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Riskviktsgolv för svenska bolåneexponeringar

Finansinspektionens beslut

1. Finansinspektionen beslutar att införa ett genomsnittligt institutspecifikt riskviktsgolv om 25 procent för exponeringar i Sverige med säkerhet i fastighet inom exponeringsklassen exponeringar mot hushåll (svenska bolåneexponeringar) för kreditinstitut med tillstånd att använda en metod som bygger på intern riskklassificering för att beräkna riskvägda exponeringsbelopp för kreditrisk.
2. I enlighet med punkt 1 beslutar Finansinspektionen att:
  - 1) Nordea Bank AB, org. nr 516406-0120 och dess konsoliderade situation ska hålla ett genomsnittligt riskviktsgolv om 25 procent för svenska bolåneexponeringar,
  - 2) Nordea Hypotek AB, org. nr 556091-5448 och dess konsoliderade situation ska hålla ett genomsnittligt riskviktsgolv om 25 procent för svenska bolåneexponeringar,
  - 3) Swedbank AB, org. nr 502017-7753 och dess konsoliderade situation ska hålla ett genomsnittligt riskviktsgolv om 25 procent för svenska bolåneexponeringar,
  - 4) Swedbank Hypotek AB, org. nr 556003-3283 och dess konsoliderade situation ska hålla ett genomsnittligt riskviktsgolv om 25 procent för svenska bolåneexponeringar,
  - 5) Svenska Handelsbanken AB org. nr 502007-7862 och dess konsoliderade situation ska hålla ett genomsnittligt riskviktsgolv om 25 procent för svenska bolåneexponeringar,
  - 6) Stadshypotek AB, org. nr 556459-6715 och dess konsoliderade situation ska hålla ett genomsnittligt riskviktsgolv om 25 procent för svenska bolåneexponeringar,
  - 7) Skandinaviska Enskilda Banken AB, org. nr 502032-9081 och dess konsoliderade situation ska hålla ett genomsnittligt riskviktsgolv om 25 procent för svenska bolåneexponeringar,

- 8) SBAB Bank AB, org. nr 556253-7513 och dess konsoliderade situation ska hålla ett genomsnittligt riskviktsgolvt om 25 procent för svenska bolåneexponeringar,
- 9) AB Sveriges Säkerställda Obligationer, org. nr 556645-9755 ska hålla ett genomsnittligt riskviktsgolvt om 25 procent för svenska bolåneexponeringar,
- 10) Länsförsäkringar Bank AB, org. nr 516401-9878 och dess konsoliderade situation ska hålla ett genomsnittligt riskviktsgolvt om 25 procent för svenska bolåneexponeringar,
- 11) Länsförsäkringar Hypotek AB, org. nr 556244-1781 och dess konsoliderade situation ska hålla ett genomsnittligt riskviktsgolvt om 25 procent för svenska bolåneexponeringar,
- 12) Skandiabanken AB, org. nr 516401-9738 ska hålla ett genomsnittligt riskviktsgolvt om 25 procent för svenska bolåneexponeringar,
- 13) Landshypotek Bank AB, org. nr 556500-2762 och dess konsoliderade situation ska hålla ett genomsnittligt riskviktsgolvt om 25 procent för svenska bolåneexponeringar,
- 14) Sparbanken Rekarne AB, org. nr 516401-9928 ska hålla ett genomsnittligt riskviktsgolvt om 25 procent för svenska bolåneexponeringar,
- 15) Bergslagens Sparbank AB, org. nr 516401-0109, ska hålla ett genomsnittligt riskviktsgolvt om 25 procent för svenska bolåneexponeringar,
- 16) Sparbanken Sjuhärads AB, org. nr 516401-9852 ska hålla ett genomsnittligt riskviktsgolvt om 25 procent för svenska bolåneexponeringar,
- 17) Sparbanken Skåne AB, org. nr 516401-0091 ska hålla ett genomsnittligt riskviktsgolvt om 25 procent för svenska bolåneexponeringar,
- 18) Vimmerby Sparbank AB, org. nr 516401-0174 ska hålla ett genomsnittligt riskviktsgolvt om 25 procent för svenska bolåneexponeringar,
- 19) Ölands Bank AB, org. nr 516401-0034 ska hålla ett genomsnittligt riskviktsgolvt om 25 procent för svenska bolåneexponeringar,
- 20) Danske Hypotek AB, org. nr 559001-4154 och dess konsoliderade situation ska hålla ett genomsnittligt riskviktsgolvt om 25 procent för svenska bolåneexponeringar,

3. Besluten gäller från och med den 31 december 2018 till och med den 30 december 2020.

(Artikel 458 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012)

Hur man överklagar, se bilaga.

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 6 § andra stycket lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag (tillsynslagen) är Finansinspektionen ansvarig myndighet för att i enlighet med artikel 458 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (tillsynsförordningen) besluta om särskilda makrotillsynsåtgärder.

Enligt artikel 458.2 i tillsynsförordningen kan Finansinspektionen, om myndigheten identifierar förändringar i intensiteten i makrotillsynsrisker eller systemrisker i det finansiella systemet som kan medföra allvarliga negativa konsekvenser för det finansiella systemet och realekonomin besluta om vissa strängare nationella åtgärder. Sådana åtgärder kan bland annat handla om högre riskvikter för att motverka tillgångsbubblor i bostadsfastighetssektorn.

För att få tillämpa åtgärderna måste Finansinspektionen underrätta Europaparlamentet, Europeiska rådet (rådet), Europeiska kommissionen (kommissionen), Europeiska systemrisknämnden (ESRB) och Europeiska bankmyndigheten (EBA) om åtgärderna samt i enlighet med artikel 458.2 a–f i tillsynsförordningen belägga och motivera varför åtgärderna är nödvändiga.

Rådet kan på förslag av kommissionen, genom att anta en genomförandeakt, avvisa de nationella åtgärderna. Om så inte sker inom vissa tidsfrister får Finansinspektionen anta och tillämpa makrotillsynsåtgärderna.

Ärendet

Den 28 mars 2018 publicerade Finansinspektionen remisspromemorian ”Förändrad metod för tillämpning av riksviktsgolvet för svenska bolån”. I promemorian lämnas förslag till ett riksviktsgolv i pelare 1 avseende svenska bolåneexponeringar. Finansinspektionen remitterade promemorian till 15 remissinstanser.

Finansinspektionen har därefter den 24 maj 2018 inom ramen för artikel 458 i tillsynsförordningen underrättat Europaparlamentet, rådet, kommissionen, ESRB och EBA om den föreslagna åtgärden.

Kommissionen har den 17 juli 2018 beslutat att inte föreslå till rådet att anta en genomförandeakt att avvisa Finansinspektionens föreslagna åtgärd.

Finansinspektionens slutliga överväganden rörande införandet av ett riskviktsgolv i pelare 1 för svenska bolåneexponeringar framgår av beslutspromemorian ”Förändrad metod för tillämpning av riskviktsgolvet för svenska bolån” daterad den 22 augusti 2018 (beslutspromemorian), bilaga 2 till detta beslut.

Finansinspektionens bedömning

Makrotillsynsrisker avseende svenska bolåneexponeringar

Finansinspektionen har i enlighet med vad som framgår i avsnitt 2.3 beslutspromemorian identifierat förändringar i intensiteten i makrotillsynsrisker i det finansiella systemet avseende svenska bolåneexponeringar. Dessa kan såsom framgår närmare av beslutspromemorian medföra allvarliga negativa konsekvenser för det finansiella systemet och realekonomin i Sverige. Finansinspektionens bedömning är vidare i enlighet med vad som anges i beslutspromemorian att dessa fortsättningsvis bör hanteras genom strängare nationella åtgärder i form av riskvikter mot tillgångsbubblor i bostadsfastighetssektorn genom ett riskviktsgolv för svenska bolåneexponeringar. Med svenska bolåneexponeringar avses exponeringar i Sverige med säkerhet i fastighet inom exponeringsklassen exponeringar mot hushåll.

Finansinspektionen införde år 2014 av samma skäl ett riskviktsgolv avseende svenska bolåneexponeringar som ett särskilt kapitalkrav enligt 2 kap. 1 § tillsynslagen, ett så kallat pelare 2-krav.

Förändrad metod för införande av riskviktsgolv

Strukturförändringar på den svenska bankmarknaden kan leda till att de aktörer som verkar på den svenska bolånemarknaden kan komma att möta olika kapitalkrav för sina svenska bolåneexponeringar. Finansinspektionen har därför utvärderat hur det svenska banksystemets motståndskraft kan behållas samtidigt som en snedvridning av konkurrensen på marknaden motverkas och bedömer att dagens utformning av riskviktsgolvet behöver ändras. Detta är nödvändigt för att säkerställa den finansiella stabiliteten, genom att behålla dagens nivå av kapitalkrav för bolåneexponeringar i Sverige, och för att upprätthålla konkurrensneutralitet på den svenska bolånemarknaden. Båda dessa mål uppnås genom att dagens riskviktsgolv ersätts med ett krav inom ramen för artikel 458 i tillsynsförordningen.

Dessutom kommer den nuvarande utformningen av kapitalkraven för svenska banker att förändras framöver till följd av dels den pågående översynen av EU:s regelverk för kapitaltäckning, dels nya standarder från Baselkommittén för banktillsyn som i ett senare skede kommer att införas i EU-regleringen.

Finansinspektionen gör av dessa skäl bedömningen att metoden för tillämpningen av det nuvarande riskviktsgolvet för svenska bolåneexponeringar som i dag ställs som ett särskilt kapitalkrav i pelare 2 inte är längre är lämplig för att hantera de identifierade makrotillsynsriskerna och ska därför ersättas med motsvarande krav inom ramen för artikel 458 tillsynsförordningen. Ändringen innebär att kravet ställs som ett krav i pelare 1.

Riskviktsgolvet omfattning

Eftersom det är samma risk som tidigare hanterats genom ett pelare 2-krav som ska hanteras genom en förändrad metod, kommer riskviktsgolvet omfattning vara oförändrad.

Av de skäl som framgår av avsnitt 2.3.2 i beslutspromemorian ska därför riskviktsgolvet uppgå till 25 procent för svenska bolåneexponeringar. Kravet kommer att gälla för kreditinstitut som har tillstånd enligt artikel 143 i tillsynsförordningen att använda en metod som bygger på intern riskklassificering (IRK-metoden) för att beräkna riskvägda exponeringsbelopp för kreditrisk. Riskviktsgolvet innebär att den riskvikt som räknas fram för de aktuella exponeringarna enligt del tre, avdelning 2 i tillsynsförordningen inte kan understiga 25 procent.

Svenska institut med tillstånd att tillämpa IRK-metoden

Nordea Bank AB, Nordea Hypotek AB, Swedbank AB, Swedbank Hypotek AB, Svenska Handelsbanken AB, Stadshypotek AB, Skandinaviska Enskilda Banken AB, SBAB Bank AB, AB Sveriges Säkerställda Obligationer, Länsförsäkringar Bank Aktieföretag, Länsförsäkringar Hypotek AB, Skandiabanken AB, Landshypotek Bank AB, Sparbanken Rekarne AB, Bergslagens Sparbank AB, Sparbanken Sjuhärad AB, Sparbanken Skåne AB, Vimmerby Sparbank AB, Ölands Bank AB och Danske Hypotek AB (instituterna) har fått tillstånd att tillämpa IRK-metoden och ska därför omfattas av riskviktsgolvet avseende svenska bolåneexponeringar.

Enligt de allmänna principer som finns i tillsynsförordningen gäller kapitalkraven både på institutsnivå och gruppnivå. Riskviktsgolvet gäller därför för det enskilda institutet och i förekommande fall dess konsoliderade situation.

Tillämpningsperiod och ikraftträdande

Riskviktsgolvet ska gälla under två år. Instituterna ska därför tillämpa riskviktsgolvet avseende bolåneexponeringar i pelare 1 från och med den 31 december 2018 och till och med den 30 december 2020.

Övrigt

Finansinspektionen kommer att ansöka om ömsesidighet hos berörda medlemsstater för åtgärden för att säkerställa att andra medlemsstater tillämpar den på nationellt auktoriserade filialer som är belägna i Sverige, i enlighet med artikel 458.5 i tillsynsförordningen. Erkännande från andra medlemsstater kommer innebära att åtgärden tillämpas på svenska bolåneexponeringar i utländska kreditinstituts filialer i Sverige. Ansökan om ömsesidighet kommer även skickas till ESRB som kan utfärda en rekommendation till medlemsländerna om att erkänna den svenska åtgärden i enlighet med artikel 458.8 i tillsynsförordningen.

Finansinspektionen kan komma att återkalla detta beslut vid en senare tidpunkt om Finansinspektionen gör bedömningen att makrotillsynsrisken har upphört att existera.

Innan tillämpningsperioden som anges i detta beslut löper ut ska Finansinspektionen i samråd med ESRB och EBA utvärdera intensiteten i makrotillsynsrisiker i det finansiella systemet avseende svenska bolåne-exponeringar. Om makrotillsynsrisiken består i Sverige kan Finansinspektionen anta ett nytt beslut om förlängning av tillämpningsperioden med ett år i taget, i enlighet med förfarandet i artikel 458.9 i tillsynsförordningen.

Om ytterligare institut får tillstånd att tillämpa IRK-metoden kommer även dessa att omfattas av riskviktsgolvet för svenska bolån.

FINANSINSPEKTIONEN

Sven-Erik Österberg
Styrelseordförande

Matilda Gjirja
Senior analytiker

Beslut i detta ärende har fattats av Finansinspektionens styrelse (Sven-Erik Österberg, ordförande, Maria Bredberg Pettersson, Marianne Eliason, Hans Nyman, Mats Walberg, Peter Englund och Erik Thedéen, generaldirektör) efter föredragning av Matilda Gjirja. I den slutliga handläggningen av ärendet har även chefsjuristen Charlotte Rydin, biträdande generaldirektören Martin Noréus, biträdande verksamhetsområdeschefen Karin Lundberg, seniora kapitaltäckningsexperten Maria Blomberg och seniora juristen Kajsa Larsberger Holting deltagit.